

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ*

Πρόκληση τοκετού χωρίς συναίνεση και στέρηση ανακούφισης από τον πόνο

Η Έμιλυ ανέφερε ότι κατά την προγεννητική επίσκεψή της, πριν συμπληρωθούν οι 40 εβδομάδες κύησης, είπε στον γιατρό: «Γιατρέ, ούτε καν 40 εβδομάδων δεν είμαι». Ο γιατρός της απάντησε: «Εσένα ποιο είναι το πρόβλημά σου; Τι θέλεις να τον κάνεις; Γαουρούι;».

Η Έμιλυ δήλωσε ότι ένιωσε σοκαρισμένη από το σχόλιο. Αργότερα, ανέφερε ότι είχε προγραμματισμένο ραντεβού για την επόμενη εβδομάδα, ωστόσο την Κυριακή το βράδυ, ξύπνησε νιώθοντας υγρά και θεώρησε ότι είχε σπάσει ο αμνιακός σάκος. Παρέμεινε στο σπίτι της, παρακολουθώντας την πρόοδο των συσπάσεων, οι οποίες ήταν αραιές και διαχειρίσιμες (ανά 20 λεπτά), και δήλωσε πως ένιωθε ήρεμη.

Ο γιατρός πρότεινε τη χορήγηση ορού για ενίσχυση των συσπάσεων. Η Έμιλυ απάντησε ότι δεν επιθυμεί τη χορήγηση ορού και υπενθύμισε ότι είχε δηλώσει εξαρχής την πρόθεσή της για φυσικό τοκετό χωρίς ιατρικές παρεμβάσεις.

Στο μεταξύ, ανέφερε ότι παρέμεινε μόνη της στον χώρο, χωρίς τη δυνατότητα παρουσίας υποστηρικτικού προσώπου. Ανέφερε επίσης ότι ένιωσε πως δεν της προσφέρθηκε επαρκής ανακούφιση πόνου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Η Έμιλυ μεταφέρεται σε αίθουσα στην κλινική. Όπως λέει: «Επήγα πάνω μόνη μου, ο άντρας μου έπρεπε να περιμένει έξω, μέχρι να βγει το τεστ του. Επήγα εγώ να τις έβρω [τις μαίες] εννοείται.»

Εκεί, την τοποθετούν σε μια αίθουσα που όπως σημειώνει: «Εν ξέρω τι ήταν τζίνη η αίθουσα, νομίζω όχι του τοκετού, της προετοιμασίας;»

«Εξηντίθηκα, μου έδωσαν μια ρόμπα να φορέσω, με έβαλαν στο monitor, ελέξαν με και είχα ήδη 4 εκατοστά διαστολή.»

Κατόπιν, αναφέρει πως:

«Εκ των υστέρων ο γιατρός είπε μου “είχες ήδη 2 δάχτυλα από την Τετάρτη που ήρθες και σε εξέτασα”, αλλά δεν με ενημέρωσε ούτε μου είπε κάτι.»

RESPECT

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ*

Πρόκληση τοκετού χωρίς συναίνεση και στέρηση ανακούφισης από τον πόνο

Στη συνέχεια, λέει:

«Εξάπλωσα τζιαμέ, επονούσα, ήμουν μόνη μου, εν είχα κανένα. Ήμουν σε μια αίθουσα που απλά επετάξαν με τζιαμέ.»

Ο γιατρός επιστρέφει και την ενημερώνει:

«Ήρτεν ο γιατρός, με εξέτασε και είπε μου “Οκ, να βάλουμε ορρό.”»

Η αντίδραση της Έμιλυσ:

«Όχι, δεν θέλω να βάλουμε ορρό. Είπα σας ότι δεν θέλω. Θέλω να προχωρήσει φυσικά.»

Ωστόσο, όπως εξιστορεί:

«Εβάλε μου τον ορρό. Είπα τους ότι ένιωθα εντάξει, ότι ήμουν καλά.»

Σε άλλο σημείο, θυμάται να λέει:

«Είπα τους, “παρακαλώ, εν θέλω να μου κάμετε τίποτε, θέλω να μου πείτε πριν.”»

Αναφέρεται στο γεγονός ότι δεν υπήρχε επιλογή ανακούφισης από τον πόνο:

«Εζήτησα ανακούφιση, είπα τους ότι πονούσα πολλά, τζαι είπαν μου “δεν γίνεται τώρα.”»

«Ήμουν ώρες έτσι. Επονούσα πάρα πολλά. Μόνη μου. Ήθελα να σηκωθώ, να αλλάξω στάση. Είπαν μου όχι. “Εν μπορείς να κινείσαι τώρα.”»

Και αργότερα:

«Τζαι μετά ήρτεν τζαι είπεν μου “εν προχωρά, εν να σου κάμουμε επισκληρίδιο.”

Είπα τους όχι, εν θέλω. Αλλά εβάλαν μου.»

«Είπα τους ξανά “μα γιατί;” Τζαι είπαν μου “πρέπει, γιατί εν κινείται το πράγμα.”»

Και μετά:

«Ήρτεν άλλος γιατρός τζαι είπε “θα βάλουμε βεντούζα.” Είπα τους “τι σημαίνει τούτο;” Τζαι εν μου εξήγησαν. Είπαν μου απλώς “εν ανάγκη.”»

* (ψευδώνυμο)

RESPECT

RESPECT

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ Πλαίσιο της εμπειρίας

Η Έμιλυ είχε ολοκληρώσει μαθήματα τοκετού, γνώριζε τα δικαιώματά της και ήλπιζε σε μια εμπειρία που θα σεβόταν τις επιλογές της. Αντίθετα:

- Η έναρξη τοκετού έγινε με ιατρική πρόκληση χωρίς να προηγηθεί συζήτηση, να δοθεί εξήγηση για την ιατρική αναγκαιότητα, ή συναίνεση.
- Δεν της χορηγήθηκε ανακούφιση από τον πόνο, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις.
- Η ίδια αναφέρει πώς η εμπειρία της άφησε έντονο τραύμα.

«Εν ήταν το σώμα μου, εν ήταν η επιλογή μου. Εν ήμουν εγώ που γεννούσα. Ήταν κάτι που εγίνετον πάνω μου. Εν με άκουαν. Εν με εσεβάστηκαν.»

Η εμπειρία μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα ακομεταχείρισης στον τοκετό — συγκεκριμένα, της μαιευτικής βίας (obstetric violence) όπως είναι ο διεθνώς δόκιμος όρος, ιδιαίτερα όταν παραβιάζεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και των δικαιωματα της επιτόκου

RESPECT

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ Παραβιάσεις δικαιωμάτων

Η εμπειρία της “Έμιλυ” καταδεικνύει πολλαπλές παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων:

- Έλλειψη ενημερωμένης συναίνεσης (informed consent)
- Παράβλεψη του δικαιώματος στην ανακούφιση από τον πόνο
- Έλλειξη σεβασμού στην αξιοπρέπεια και σωματική ακεραιότητα
- Εξευτελιστική λεκτική μεταχείριση
- Αποκλεισμός από τη λήψη αποφάσεων για το σώμα της

«Όταν ερώτησα ‘γιατί να με προκαλέσεις;’,
είπε μου ‘Τι θέλεις να φκάλεις, γαουρούι;’.
Ένιωσα ξεφτιλισμένη.»

«Εν μου είπαν γιατί πρέπει να με
εξετάσουν κολπικά, απλά είπε μου ‘έννα σε
εξετάσω’. Εφκήκε τζαι είπεν της μάμμας
μου ότι μπορεί να χρειαστεί καισαρική.
Εμένα εν μου είπε τίποτε.»

«Εν ένιωθα ότι γεννούσα εγώ –
ένιωθα ότι κάτι μου εκάμναν»

«Όταν τέλειωσα και είπα ‘εν θέλω
να ξαναγεννήσω’, εν το είπα για
πλάκα.
Ήταν κάτι που μου επροκάλεσαν –
ένα ψυχικό τραύμα.»

RESPECT

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ

Νομικό και δεοντολογικό πλαίσιο

Η υπόθεση της Έμιλυ ενδέχεται να παραβιάζει:

Ευρωπαϊκό Χάρτη Δικαιωμάτων των Ασθενών

Άρθρο 3: Δικαίωμα στη συναίνεση

Άρθρο 4: Δικαίωμα στην επιλογή

Άρθρο 5: Δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και αξιοπρέπεια

White Ribbon Alliance – 12 Δικαιώματα στον Τοκετό

- Δικαίωμα στην ελεύθερη, πλήρη και κατανοητή πληροφόρηση
- Δικαίωμα στην ανακούφιση από τον πόνο
- Δικαίωμα να μη δεχθείς υποχρεωτική ιατρική παρέμβαση

Νομοθεσία Κυπριακής Δημοκρατίας

- Νόμος περί Δικαιωμάτων και Ευθυνών των Ασθενών (1(I)/2005)
- Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας ΠΙΣ

Μελέτη Περίπτωσης: Έμιλυ

Εισηγήσεις και ανάγκες για αποκατάσταση

Η εμπειρία της Έμιλυ αναδεικνύει την ανάγκη για:

Παρακολούθηση και λογοδοσία

- Καταγραφή και διερεύνηση παραπόνων για παραβιάσεις
- Διασφάλιση ενημερωμένης συγκατάθεσης κατόπιν συναινετικής λήψης αποφάσης μεταξύ παρόχου- πελάτη (Shared Decision Making) για οποιαδήποτε παρέμβαση

Εκπαίδευση προσωπικού

- Συνεχής επιμόρφωση σε RMC (Respectful Maternity Care)
- Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και επικοινωνιακών δεξιοτήτων

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη

- Πρόσβαση σε ψυχολογική στήριξη μετά τον τραυματικό τοκετό
- Ομαδικές συνεδρίες ή θεραπευτικές κοινότητες (π.χ. healing circles)

Πολιτική διεκδίκηση

- Αναγνώριση της μαιευτικής βίας ως μορφή θεσμικής έμφυλης βίας
- Συμπερίληψη των αρχών της RMC στην εθνική στρατηγική υγείας